

علاج

بسم الله الرحمن الرحيم

سرمقاله

قوانین مربوط به آن تشکیل گردید و از این نمایندگان درباره آنچه مجلس انجام داده است و باید انجام دهد سؤال کردیم.

در پایان نیز از اقدام دکتر انسیه خزعلی، معاون زنان و خانواده ریاست جمهوری مبنی بر اینکه دورکاری مادرانی که فرزند کمتر از شش سال یا دبستانی دارند حتی پس از فروکش کردن بیماری کرونا نیز ادامه یابد، ابراز خرسندی می‌کنیم. با این امید که مشکلات جامعه زنان یکی پس از دیگری رفع شود.

گزینه‌ها موضوع «اشتغال زنان» بود، که ابتدا به سراغ آن رفتیم.

نشست اول این فصل از علاج با محوریت مرخصی زایمان و امنیت شغلی بانوان با حضور دو تن از کارشناسان حوزه زنان برگزار شد و طی این جلسه به بررسی و ارائه راه‌حل پرداختیم. نشست دوم با محوریت بررسی حمایت‌های تسهیل‌گر برای زنان شاغل در خانه نیز برگزار شد و در آخر جلسه‌ای با حضور سه تن از نمایندگان مجلس با موضوع بررسی علاج مسائل اشتغال و

«علاج» با شعار مشکلات علاج دارند در آستانه سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با هدف ایجاد امید و نشان دادن راه‌حل‌های مشکلات موجود در کشور آغاز به کار کرد.

فصل اول سلسله نشست‌های علاج با موضوعات اقتصادی در همان بازه زمانی به اتمام رسید و ما به دنبال مسائل دیگری برای بررسی و ارائه راهکار پیرامون آن‌ها بودیم. با توجه به اهمیت مسائل زنان و مشکلات فراوانشان در اشتغال یکی از

۳ مادری یا اشتغال مسئله رایج است!

۳

۲ تسهیلات برای زنان شاغل

۲

۳ بازایی مشکلات بانوان ایران زمین

۳

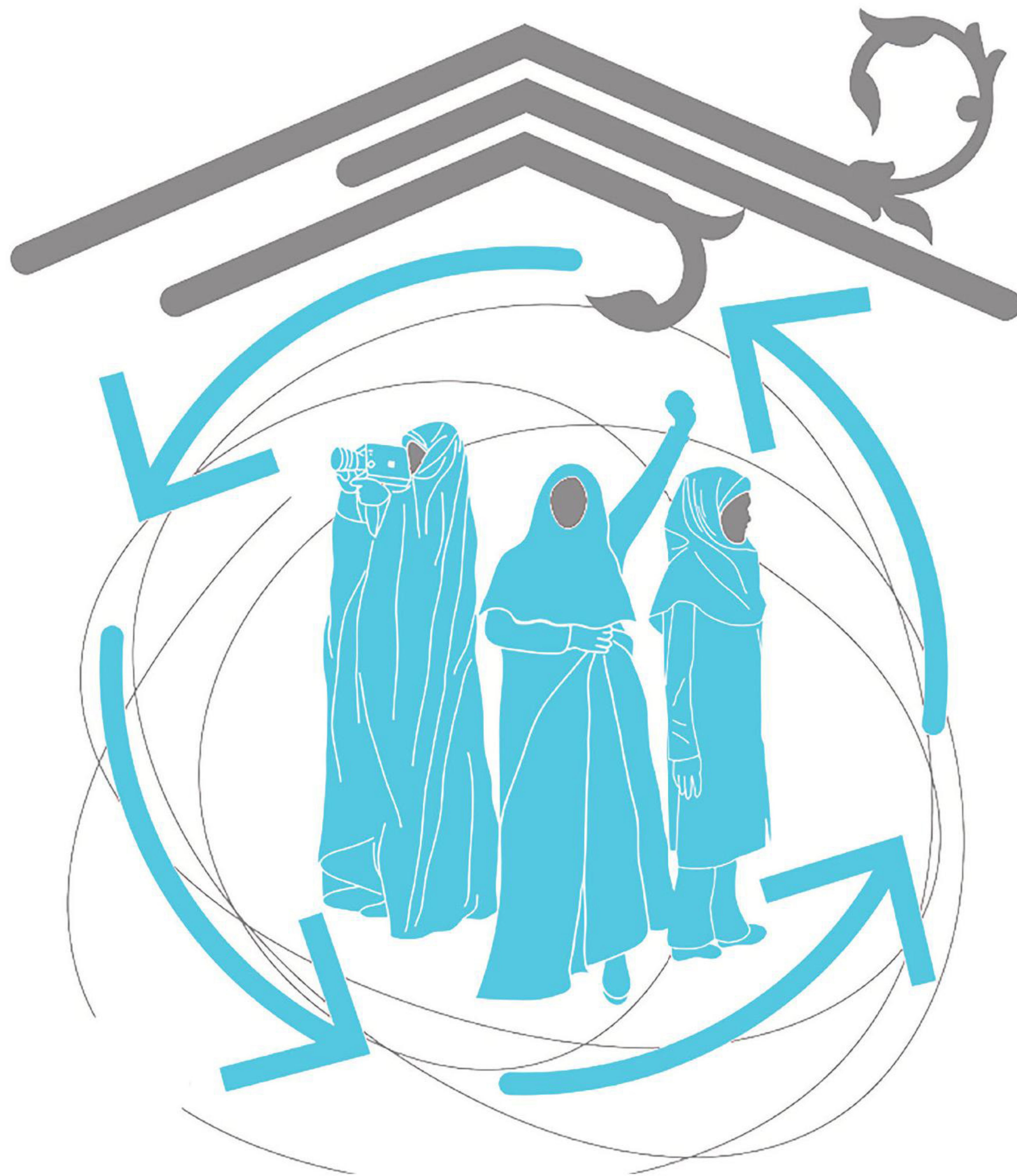
۷ وکلای مردم

۷

۵ لزوم بودج تا شاغل شدن

۵

تسهیلات برای زنان شاغل

مریم سادات حسینی / ادیان و عرفان

آن جامعه رفع شود. راهکارهای بسیار خوبی هم در این نشست ارائه شد مثل دورکاری یا کار پاره وقت با حقوق مناسب، تعلق گرفتن بیمه به زنان خانه‌دار و وجود نظارت اجرایی در قوانین حوزه زنان که افراد نسبت به عدم اجرای قوانین در آن بتوانند اعتراض کنند.

از جمله مباحث مهم فرهنگ‌سازی در زمینه مادر شدن و فرزندآوری است و به وجود آوردن توازن بین مادر بودن و شاغل بودن باتوجه به این موضوع که هیچ منعی در زمینه اشتغال زنان در اسلام وجود ندارد.

جمعیت تأثیرگذار است. با این که می‌شود با راهکارهایی از جمله ارائه تسهیلات و بیمه، جلوی این اتفاق را گرفت. در حالی که کشورهای پس به زنان تا سه سال مرخصی پس زایمان با حقوق اعطا می‌کنند، ما هنوز درگیر مدت زمان مرخصی زایمان هستیم.

یک مسئله قابل تأمل دیگر این بود که خانم‌ها بیشترین ورودی به دانشگاه را دارند ولی در نهایت آقایان بیشتر وارد بازار کار می‌شوند و اصولاً نباید به این شکل باشد. باید به گونه‌ای باشد که خانم‌ها در جامعه حضور داشته باشند تا مسائل و امور زنان به دست بانوان

در اولین جلسه سلسله نشست‌های تخصصی علاج، در زمینه اشتغال زنان به مطالب بسیار خوبی پرداخته شد بعضی از آمارها و کم کاری‌های مسئولین بسیار تأسفبار بود. یکی از آن مسائل تصویب شدن افزایش مرخصی زایمان از ۶ ماه به ۹ ماه در سال ۹۲ توسط مجلس بود که هیئت دولت آن را به بیمه ابلاغ نکرد و در نهایت در خرداد ۱۴۰۰ اجرایی شد. چیزی که برای من در این میان ناراحت‌کننده بود، این است که در بعضی از مشاغل از کارمند خانم تا سه سال تعهد گرفته می‌شود تا بچه‌دار نشود و این امر چقدر در کاهش

مادری یا اشتغال مسئله این است!

یادداشتی در باب فراز و نشیب‌های قانون مرخصی زایمان

فاطمه فتوحی اردکانی

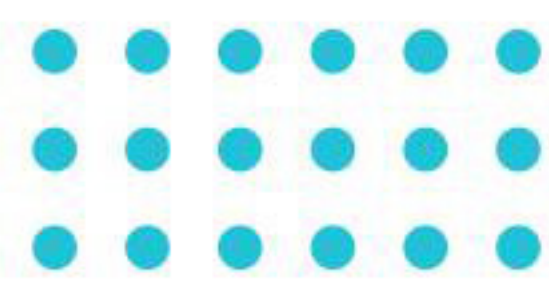
برخی از کشورها مرخصی زایمان سه سال است آن هم با حقوق و ارتقای شغلی. خانم دکتر روح افزا توضیح دادند زمانی که در یکی از همین کشورها تحصیل می‌کردند برایشان سؤال پیش آمد که چرا این‌گونه عمل می‌کنند و به چرخه اقتصادی لطمه می‌زنند؟ این سوال را با یکی از مجریان این قانون مطرح می‌کنند و او می‌گوید در نگاه اول لطمه اقتصادی هست ولی اگر مادر مرخصی نداشته باشد باید سر کار برود و فرزندش را به مهد کودک بسپارد. بچه زیر سه سال به مادر وابسته است و اثرات این جدایی در زمان دیگری نمود می‌یابد. آن‌ها وقتی به سن نوجوانی می‌رسند دچار بعضی از مسائل می‌شوند و از لحاظ روحی ثبات ندارند پس ما باید برای نوجوانانی که جرم می‌کنند هزینه کنیم. بررسی کردیم و فهمیدیم اگر در آن سه سال اولیه، مادر در امنیت کامل فکری و اقتصادی باشد، در بزرگسالی

است که تمامی این فراز و نشیب‌ها قانون را به خوبی تراش داده است ولی به این معنا نیست که نیاز به چکش‌کاری و تجدید نظر در بندهای آن وجود ندارد؛ انتظار می‌رود مجلس و دولت کنونی که بر اجرای قوانین اسلام تأکید بیشتری دارند بیش از گذشتگان، نقص‌های آن را بررسی و حل کنند.

نیمی از افراد جامعه را زنان تشکیل می‌دهند و بخشی از آن‌ها شاغل‌اند که باید برای آن‌ها امنیت شغلی ایجاد شود. امنیتی که در صورت تأهل تا میزان زیادی زیر سؤال می‌رود و سنگ اندازی‌های فراوانی برای مرخصی زایمان انجام می‌گیرد، در حالی که در کشورهای دیگر زمان مرخصی زایمان بیش از ۹ ماه است. حتی در بعضی از کشورها مادر و پدر می‌توانند شیفتی مرخصی بگیرند، مثلاً ۶ ماه مادر و ۶ ماه بعد پدر به مرخصی برود، یا در

سال‌های متمادی طی شد تا صدای درخواست زنان شاغل شنیده شود. صدایی که با مادر شدنشان، نت‌گذاری شده بود. قانون مرخصی زایمان نیاز به اصلاح داشت و این نیاز نه تنها در میان زنان شاغل حس شده بود، بلکه از لحاظ استاندارد کشورهای دیگر نیز در رده پایین‌تری قرار داشتیم. سال ۱۳۹۲، با مخالفت‌های زیاد و بالا و پایین‌های فراوان، قانون افزایش مرخصی زنان از ۶ ماه به ۹ ماه تصویب شد اما در عمل جامعیت نیافت و با چالش‌های فراوانی روبه‌رو شد. این اجرا نشدن‌ها تا سال ۱۴۰۰ ادامه داشت و تنها کسانی که به دیوان عدالت شکایت می‌کردند از این قانون بهره می‌بردند تا با رأی مثبت دادگاه، مادر شاغل بتواند فقط سه ماه بیشتر با فرزندش سر کند. خرداد سال ۱۴۰۰، هیئت وزیران با ابلاغ رسمی به شرکت‌های بیمه، این قانون را در دست اجرا قرار دادند. درست

با قوانین موجود و نگرانی‌های مادری، او نمی‌تواند به خوبی به فرزندش رسیدگی کند. زمان کاری یک مادر باید با یک خانم مجرد و یک آقا متفاوت باشد حتی نیاز نیست همانند آقایان حقوق بگیرد ولی باید به گونه‌ای باشد که میزان مناسب پولی را در قبال کار کمتر دریافت کند و بتواند زمان خوبی را برای فرزندانش بگذارد. بارداری یک طبیعت برای زن است و نمی‌شود آن را نادیده گرفت. در این دوران استرس‌های ناشی از کار می‌تواند مادر را تحت تأثیر قرار دهد و این درحالی است که این اتفاقات آسیب جدی به جنین وارد می‌کند. در این دوران مادر نباید آسیب ببیند، چه برسد که با کارفرما درگیر شود و یا اخراجش کنند.

البته شرکت‌های بیمه برای قصور در عمل به این قانون هم حق دارند چرا که باید هزینه کسی را بدهند که کار نمی‌کند و به یک نفر دیگه باید پول بدهند تا کار او را انجام دهد، این نواقص به دست دولت باید برطرف شود. کارفرما هم ضرر می‌کند او هم حق دارد. وضع اقتصاد برای همه مهم است پس این شرایط مستلزم برنامه‌ای از جانب دولت و بیمه‌گذار است.

راهکار اصلی این است که تمامی مراکز درگیر این مسئله، آموزش عالی، معاونت امور زنان، معاونت اقتصاد ریاست جمهوری، وزارت رفاه و... باید باهم جمع شوند و یک سند جامع در حمایت از مادران و زنان تدوین شود و برحسب آن برنامه‌ای مدون نوشته و با نظارت دقیق اجرا شود.

شرکت‌هایی وجود دارند که خانم متأهل استخدام نمی‌کنند چون او می‌تواند فرزنددار شود یا ذهنش درگیر شرایط فرزندش باشد و به طور طبیعی از کیفیت و کمیت کار او کاسته خواهد شد.

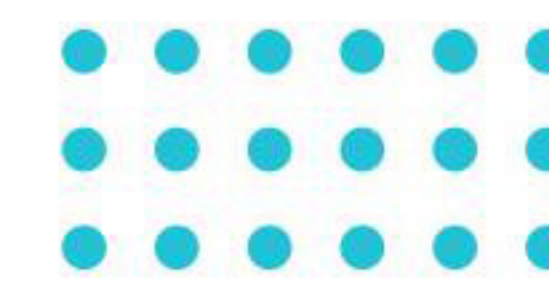
شرکت‌هایی شرط عدم فرزندآوری می‌گذارند مثلاً مهمانداران هواپیما، اگر باردار شوند شغلشان را از دست می‌دهند و یا بعضی از بیمارستان‌های خصوصی تعهد می‌گیرند که زن نباید بارداری داشته باشد و کسانی که باردار می‌شوند یا شغلشان را از دست می‌دهند و یا به سقط جنین روی می‌آورند.

اینکه ۹ ماه مرخصی زایمان شامل فرزند چهارم به بعد نمی‌شود یکی از مشکلاتی است که در قانون وجود دارد که در طرح جوان‌سازی جمعیت به آن پرداخته شده است.

خانمی که در اداره دولتی شاغل است و این مرخصی شامل حالش می‌شود، دائم استرس این را دارد که با بازگشت به کارش، تنزل جایگاه و حقوق یافته است.

جمعیت و فرزندآوری دغدغه کل جامعه نیست. وقتی مردم دغدغه‌مند نباشند، می‌گویند من این زن را چه کنم؟! زمانی که باردار است می‌خواهد یک روز در میان بیاید و بعد هم برای مدتی نیاید. خب متضرر می‌شوند. پس عملکرد خود را برحسب مشارکت بالا قرار می‌دهند. اگر این مسئله دغدغه عموم باشد، مشکل تا حدی برطرف خواهد شد. برای توسعه یافته شدن کشور باید یک سری کارها را به خانم‌ها بسپاریم و از پتانسیل وجودی آنان بهره ببریم. درحالی که اصل، بر خانواده محوری است. جامعه باید شدن این محور باشد و برای اجرایی شدن این مهم بحث فرزندآوری و فرزندپروری یکی از ارکان مهم این ماجراست.

زمان کاری یک مادر با بقیه همکارانش یکسان است درحالی که او باید نوزادش را در مهد کودک بگذارد و دائماً نگران حالش باشد. این دوری برای مادر و فرزند توأمان استرس ایجاد می‌کند و این روند حتی با بزرگ شدن نوزاد تغییری نمی‌کند و

هزینه بروز بعضی از مشکلات کم خواهد شد. این یک کار علمی است که در خیلی از کشورهای دنیا انجام شده و بیمه‌ها باید به آن کمک کنند. در حال حاضر نیز، منبعی که هزینه این ۹ ماه را تأمین می‌کند بیمه است، دولت باید برنامه‌ای درست و بودجه مناسب به شرکت‌های بیمه بدهد تا آن‌ها به خوبی این قانون را اجرا کنند حتی براساس طرح جوانی جمعیت، باید مشوق‌هایی برای شرکت‌های بیمه در نظر بگیرند تا با عمل به قانون مرخصی ۹ ماهه، شامل یک سری بخشودگی‌ها شوند، که برای آنان رغبتی برای پایبندی به این قانون ایجاد کند ولی مشکلات به همین جا ختم نمی‌شود.

این قانون تنها کسانی را شامل می‌شود که در مراکز دولتی و به طور رسمی کار می‌کنند و زنان کارگری که غیررسمی شاغل هستند یا در شرکت‌های خصوصی فعالیت دارند، نمی‌توانند از این قانون بهره ببرند و گاهی بیش از ۱۰ روز هم مرخصی زایمان ندارند. دانشجویان، افرادی که پیمانی کار می‌کنند، معلمان مدارس غیرانتفاعی، اساتید مدعو و... نیز شامل این قانون نمی‌شوند و برای اینکه بتوانند مادر شوند باید از کار یا تحصیل خود بگذرند.

شرکت‌هایی وجود دارند که کارمندا را بیمه نمی‌کنند پس متقبل حقوق این ۹ ماه هم نمی‌شوند و یا شرکت‌هایی که به صورت دوره ۹۰ روزه قرارداد می‌بندند که دستشان برای اخراج باز باشد.

از زن بودن تا شاغل شدن

گزارش تحلیلی نشست تخصصی زنان با موضوع مشاغل خانگی

زهرا روستایی / مطالعات خانواده

به شمار می‌رود، ما با یک سری موانع اجتماعی و فرهنگی روبه‌رو هستیم که باعث کند شدن روند اشتغال‌زایی می‌شوند. از جمله مسائل فرهنگی موجود می‌توان به تسلط رویکردهای فمینیستی که ادوار گذشته وجود داشته است و

اقتصادی علاوه بر ایجاد روحیه برای خود شخص، منجر به افزایش سطح تولید، سطح درآمد سرانه و همچنین سطح رفاه اجتماعی جامعه خواهد شد. در بحث اشتغال زنان که مشاغل خانگی نیز از زیرمجموعه‌های آن

طی این نشست از زنان به عنوان نیمی از جامعه و یک جمعیت فعال یاد شد و همچنین از کمک اسلام و انقلاب اسلامی برای رسیدن زنان جامعه به خودباوری، رشد و بالندگی سخن به میان آمد. حضور زنان در عرصه‌های درآمدزایی و رشد

امروزه منجر به تولید یک سری اولویت‌های اشتباه شده‌اند، اشاره کرد. وجود نگرش‌های مردسالارانه و برتری‌های جنسیتی نیز از دیگر عوامل آسیب‌زا در بعد فرهنگی به شمار می‌روند. در بعد اجتماعی ما شاهد تعارض نقش‌های خانوادگی و اجتماعی برای بانوان هستیم که به نوعی اگر یک زن همراهی و مشارکت همسر و فرزندان را نداشته باشد دچار معضلات عدیده‌ای خواهد شد.

ظرف ۵۰ سال گذشته کشور ما تحولات بی‌نظیری در مورد زنان و دختران و موضوعات مربوط به این حیطة تجربه کرده است که بحث اشتغال زنان نیز جزئی از آنهاست. اسلام خواستار حضور زنان در عرصه‌های اجتماعی است و از زنان می‌خواهد که همانند مردان در کارهای اساسی شرکت کنند. رهبر معظم انقلاب نیز در این باره اشاره می‌فرمایند که اولاً کار کردن وظیفه زن نیست و آنچه که بر زن واجب است حفظ حریم و حرمت خانواده است و از شروط دیگر کار کردن بانوان قرار دادن حفظ مصالح خانواده و استحکام پیوند زن و همسرش به عنوان اولویت اصلی می‌باشد. از این دریچه گریزی به

مشاغلی می‌زنیم که هر دو شرط فوق در آن مستتر است یعنی هم حریم خانواده در آن حفظ می‌شود و هم چرخه معیشت و اقتصاد خانواده و جامعه رونق پیدا می‌کند.

در بحث مشاغل خانگی قوانین مصوب عدیده‌ای وجود دارد که متأسفانه به عرصه اجرا نرسیده‌اند و بیش از ۱۲ سازمان به صورت قانونی و رسمی به عنوان مسئول اجرای آنها نام برده شده‌اند. اما علی‌رغم کم لطفی‌های موجود، به همت زنان و روحیه مطالبه‌گری دانشجویان و دیگر سازمان‌هایی که احساس ضرورت و مسئولیت می‌کردند، گروه‌هایی برای توانمندسازی زنان جامعه برای راه‌اندازی کسب‌وکارهای خانگی اعم از: فعالیت‌هایی در حیطة صنایع دستی و گردشگری، تولیدات روستایی و کشاورزی، صنعت ساختمان و صنایع وابسته از قبیل نقشه‌کشی و دکوراسیون داخلی و...، فعالیت در فضای مجازی، مشاغل نرم‌افزاری و برنامه‌نویسی همراه با دور کاری و... به وجود آمده است که از جمله آنان می‌توان به پژوهشکده دانشگاه الزهرا (سلام الله علیها) اشاره کرد.

شروع یک فعالیت درآمدزا در جامعه به خودی خود امری طاقت فرساست و اساساً شروع یک فعالیت خانگی توسط زنان همتی مضاعف و تلاشی بی‌وقفه می‌خواهد. زنان یک جامعه با داشتن شغلی که از علاقه آنان نشأت گرفته باشد و نیازی به حضور فیزیکی در فضای خارج از خانه نداشته باشد، می‌توانند استعدادهای خود را بهتر به عرصه ظهور برسانند و در زمان کوتاه‌تری به رشد بیشتری برسند.

مهم‌ترین گزینه در راه‌اندازی یک کسب‌وکار خانگی، داشتن انگیزه برآمده از علاقه و نبوغ درونی هر

زن است که نتیجه را غیرقابل باور می‌کند چرا که او برای رسیدن به اوج آرزوهایش از هیچ تلاش و ایده‌ای فروگذار نمی‌کند و رشد خود را در رشد کسب‌وکار مورد علاقه‌اش می‌داند. زنی سرشار از ذوق زندگی و احساس که بتواند هنر و دست رنجش را در اختیار سایر کسانی که خواهان آن هستند قرار دهد مسلماً روحیه بهتر و خانواده خوشحال‌تری هم نسبت به زنانی دارد که به این درجه از خودباوری و عزت نفس نرسیده‌اند.

مسیر پیش رو برای اثبات زنان به خودشان، هیچ‌وقت هموار نبوده و این قضیه نیز مستثنی از سایر امور گذشته نیست ولی با ذهن‌های آگاه زنان امروز و سخت‌کوشی‌های

مادران برای پرورش دختران مستقل و قوی، امید ما به آینده‌ای روشن و نزدیک دوچندان است. یک زن می‌تواند سه نسل را متحول سازد پس هر زنی که می‌آموزد در کنار زن بودن و زنانگی‌هایش، در اجتماع باشد و اثرگذاری‌اش را قوت بخشد می‌تواند زمینه‌ساز شکل‌گیری جامعه‌ای باشد که از هر لحاظ ایمن و مستحکم است، ان شاء الله.

وکلائی مردم

برگزاری نشست با نمایندگان مجلس با محوریت اشتغال زنان

فاطمه هراتی نیک

گردید. این نشست در بازه زمانی دو هفته تعطیلی مجلس برگزار شد و نمایندگان محترم مردم قزوین و آبیک، البرز و نیشابور که به

رویکرد مجلس در این مسائل تبیین شود. بر همین اساس سومین نشست با عنوان "اشتغال زنان و قوانین مربوطه" در تاریخ ۱۴۰۰/۶/۲۹ با حضور خانم‌ها فاطمه محمدبیگی، سمیه رفیعی و هاجر چنارانی برگزار

به دلیل لزوم پیگیری و همکاری بین مجلس و دانشگاه، بر آن شدیم که از جمعی از نمایندگان مجلس یازدهم دعوت کنیم تا مسائلی که در نشست‌های قبلی بیان شد، مورد بررسی قرار بگیرند و عملکرد و

و دولت به خیلی از قوانین عمل نمی‌کند.

ایشان اضافه کرد: اگر بخواهیم تغییر ایجاد شود، زنان باید زنان را بپذیرند. در سطح مدیریت کلان، یک درصد هم سهم مدیریت زنان نیست و در سطح میانی نیز سهم زیادی نداریم و متأسفانه سهم زنان در بخش خدماتی از همه بیشتر است. فقط حدود شش درصد از مجلس سهم زنان است و با این شرایط نمی‌توان توقع داشت که قانون برای زنان نوشته شود. مطالبه‌گری جامعه زنان باید راه بیفتد و باید از خودمان و زنان توانمند جامعه شروع کنیم. البته تمام تلاش ما در راستای تحکیم بنیان خانواده است.

هدف ما از برگزاری این جلسه، صحبت و بررسی ضعف‌ها بود که چگونه و چطور باید برطرف شوند و برنامه مدون مجلس یازدهم درباره این مشکلات را بدانیم که

تا حدودی به این هدف دست یافتیم، اما مهم‌ترین اتفاق این است که مطالبه‌گری ادامه پیدا کند و تشکل‌های دانشجویی روند بهبود اوضاع را پیگیری کنند.

امید است با برگزاری نشست‌های تخصصی و صحبت با پژوهشگران و دلسوزان این حوزه و پیگیری مطالبات و ارائه راه‌حل‌های اجرایی و کاربردی، روز به روز شاهد همسویی بیشتر جامعه زنان با مبانی اسلام و الگوی سوم زن باشیم و ما هم به عنوان جمع کوچکی از جامعه زنان میهن‌مان، گام‌های مؤثری برداریم.

خصوصی یا مکمل در کشور وجود دارند. بیمه زنان خانه‌دار جزء بیمه مشاغل آزاد طبقه‌بندی می‌شود و در قانون به عنوان شغلی که خدمات بر روی آن گرفته می‌شود، نداریم و این نقص است. موضوع بیمه زنان خانه‌دار، دغدغه بسیاری از مردان است و بابت همسران خود نگرانند. ایشان در پایان سخنان خود اشاره کرد که ما باید گفتگو کنیم و جریان

سازی داشته باشیم و ارزش‌ها را واگویه کنیم. نظام ما، نظام خانواده محور است.

سمیه رفیعی درباره امنیت شغلی بانوان گفت: امنیت شغلی برای زنان شاغل در محیط کار در جامعه ما مشهود نیست. ایشان زن را در نگاه غربی، به عنوان ابزار تشبیه کردند و ادامه دادند: هیچ کدام از دو رویکرد غربی و شرقی مورد پسند نبوده و باید در جامعه اسلامی با نگاه عزت‌آمیز به زن نگاه شود.

ایشان اضافه کرد: میزان حقوق زن و مرد با شرایط یکسان نابرابر است و در کشور بخش عمده کار مدیریتی به مردان سپرده می‌شود که معضل بزرگی است.

هاجر چنارانی، علت نقص‌های موجود در حال حاضر را بودجه کشور می‌داند که به هیچ عنوان امکان تکاپو به بسیاری از برنامه‌ها را نمی‌دهد. در برنامه ششم توسعه آورده شده است که برای زنان سرپرست خانوار کاری انجام دهیم، اما در عمل اتفاقی نیفتاد و در بودجه هیچ رقمی برای آن در نظر گرفته نشد. از طرفی در بعضی قضایا فقط مجلس مسئول نیست

شهرهای حوزه خود بازگشته بودند، به دلیل حضور در این نشست، مجدداً به تهران آمدند که در همان جلسه مراتب تشکر از ایشان به عمل آمد.

در این نشست، به موضوعاتی چون الزام‌آوری قانون مرخصی زایمان و امنیت شغلی برای شرکت‌های خصوصی و دولتی

- بیمه‌ی زنان خانه‌دار و نقش آن در ازدواج جوانان

- بررسی سبک‌های مختلف شغلی و مشاغل خانگی

- قوانین مربوط به اشتغال بانوان و نقش مجلس یازدهم در این خصوص پرداخته شد.

خانم محمدبیگی، در این نشست درباره‌ی عملکرد مجلس در خصوص مرخصی زایمان این‌گونه بیان کرد که از سال گذشته که مجلس یازدهم تشکیل شد، موضوع زنان را به صورت ویژه جلو بردیم. قبل از طرح جوانی جمعیت، مرخصی زایمان تکمیل و به دولت ابلاغ شد؛ اما در این حوزه خلأ مدیریتی وجود دارد و کارفرما برای زنانی که ۹ ماه سرکار نیستند، برنامه‌ای ندارد. دولت و وزارت‌خانه‌ها موظف شده‌اند که هر سه ماه یک بار در مورد مرخصی زایمان به مجلس گزارش دهند.

این نماینده مجلس فعالیت اجتماعی را صرفاً اشتغال نمی‌داند و معتقد است که می‌توان با در خانه ماندن و کار در فضای مجازی، دنیا را تکان داد. به دلیل اهمیت بیمه‌ی زنان خانه‌دار، در این باره سؤال کردیم و این‌گونه پاسخ دادند که بیمه‌ی زنان خانه‌دار به صورت ویژه در کشور ما وجود ندارد. بیمه‌ها اغلب به صورت

بازیابی مشکلات بانوان ایران زمین

اولین نشست دانشجویی با معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری

مریم سادات حسینی / ادیان و عرفان

در خود ببیند و یکی از کارهایی که می‌شود انجام داد این است که از خانم‌های متأهل و خانه‌دار فارغ التحصیل به عنوان متخصص استفاده شود. یکی از موضوعاتی که بیان شد مسئله الگوی نه شرقی و غربی بود، یعنی نه سنتی و نه فمینیستی باشد بلکه باید در قالب ایرانی-اسلامی باشد نکته بعدی این بود که بعد از فارغ التحصیلی خانم‌ها نباید منفعل شوند و نقش خود را فقط در خانواده ببینند بلکه باید در صحنه‌های اجتماعی حضور پیدا کنند. مبحثی که خانم خدیری‌زاده مطرح کردند؛ که ما ترس از رویکرد داریم به خاطر همین، رویکرد مشخصی در حوزه زنان نداریم و در این زمینه باید تدبیر و

یک خانم در هیئت دولت می‌توانیم توقع حل مشکلات را داشته باشیم؟! اگر هم کسی را وارد این حوزه می‌کنیم نباید برای آرام کردن صدای جامعه زنان باشد، بلکه باید در این حوزه کاری تخصص داشته باشد. از جمله سخنان دانشجویان این بود که به قول حضرت آقا ما در استفاده نکردن از ظرفیت‌ها رتبه اول را داریم پس باید از این ظرفیت‌ها استفاده کنیم و یکی از جمله‌های دیگر آقا این بود که قلب تحول زنان هستند و حتی تحول مردان هم از زنان نشأت می‌گیرد و باید هم‌اندیشی وجود داشته باشد تا زنان به کنشگر اجتماعی تبدیل شوند و یکی از نیازهای فطری زنان این است که مؤثر باشند و این را

در پی دعوت از خانم دکتر خزعلی برای اینکه بتوانیم صدای مردم را باشیم و مشکلات زنان را به گوش ایشان برسانیم، به مصاحبه با بانوان جامعه پرداختیم و برای روز نشست از تشکل‌ها و دانشگاه‌های مختلف دعوت کردیم. اساتید و نماینده دانشگاه‌ها در نشست صحبت کردند و از جمله سخنان اساتید این بود که استفاده از زنان توسط کاندیدها اولین دلیل ناامیدی در زنان و دختران است زیرا بر این عقیده هستند که تا قبل از انتخابات با آن‌ها کاری ندارند و زمان انتخابات یادشان می‌افتند ولی نباید به این شکل باشد، یکی از نکات مهمی که برای بنده هم بسیار قابل تأمل بود این است که چطور با حضور فقط

قوانینی وجود دارد که اجرا نشده است. برای مثال صندوق تسهیل ازدواج جوانان که ۱۶ سال پیش تصویب شده ولی اجرایی نشده است. در زمینه حقوق زنان الگوی مشخصی داریم و باید اسلام را آن‌گونه که هست نشان دهیم، نه اینکه سلیقه‌ها و برداشت‌های خود را در قالب اسلام بگنجانیم. بحث‌های حقوقی بسیار مهم است و بحثی که رهبری تأکید دارند بحث عدالت است و فرمودند باید پیوست عدالت برای همه قوانین وجود داشته باشد و از قوانینی که ظلم به زن و کودک است پرهیز شود و البته اگر ظلم به مردان هم وجود داشته باشد باید جلوی آن هم ایستاد.

ایشان با اشاره به نمونه موفق ساخت گلستان ششم در زمان مسئولیت خودشان به عنوان رئیس دانشگاه الزهرا (سلام الله علیها) اضافه کردند؛ درباره‌ی وضعیت خوابگاه‌ها باید تدابیری اتخاذ شود. دولت برنامه‌هایی را برای حل آسیب‌های حوزه زنان داده است که باید اجرایی شوند و مردم باید جهادی به میدان بیایند مثل زمان دفاع مقدس، تا بتوانیم مشکلات را حل کنیم. مشکلات زنان سرپرست خانواده از آسیب‌های جدی است که ما به دنبال رفع آن هستیم و در قبال آن‌ها مسئولیت داریم و باید زمینه کار کردنشان را فراهم و اگر بودجه دولت اجازه داد بیمه‌شان کنیم و به دنبال اجرایی شدن این هستیم.

در باب اشتغال زنان تلاش معاونت این است که هرکس در حیطه‌ای که تخصص دارد کار کند و تفاوت نقش زنان و مردان در حوزه اشتغال باید به این شکل باشد که تراحم نقش‌ها تبدیل به تزاغم شود و نقش‌ها مکمل یکدیگر شوند. اگر در بعضی از مکان‌ها مردان بیشتر از زنان حقوق می‌گیرند به خاطر حق اولاد و یا هزینه منزل و نفقه‌ای است که مرد باید پردازد.

در نهایت دکتر خزعلی از خانم‌ها دعوت به همکاری و مشارکت در معاونت کردند. زیرا این دولت، دولت مردمی است و مردم باید هم مجری باشند، هم ناظر باشند، هم منتقد.

نظارت و پیگیری اجرایی خیلی قوی باشد و بازوهای در زمینه اجرایی داشته باشد که تأثیر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌ها را رصد و پیگیری کند. در ارتقای سطح زنان و خانواده باید الگوی ایرانی - اسلامی در نظر گرفته شود. بحث مطرح کردن رویکرد در سطح بین‌المللی در برنامه‌ها وجود دارد. ما برای جهان اسلام و دیگر کشورها حرف‌های زیادی داریم و همیشه در سطح بین‌الملل مورد تهاجم بودیم و حالت تدافعی به خود گرفته‌ایم. شبهه‌هایی در قوانین زنان مسلمان وارد کردند و ما هیچ وقت نتوانستیم کار مناسبی انجام دهیم و در این زمینه نیاز به کارهای بروز داریم از جمله این که بتوانیم فداکاری و توانمندی زنان را به جهان نشان دهیم، به عنوان مثال در حوزه دفاع مقدس زنان نقش دفاعی بسیاری از خود نشان دادند که متأسفانه این به درستی معرفی نشده است و باید در این زمینه کار کرد، یا به زنان ورزشکار بها داده نشده است و در این زمینه‌ها ان‌شاءالله قرار است پیگیری و حمایت‌های ویژه‌ای انجام شود.

اگر ستاد زن و خانواده فعال شود که متأسفانه تا الان فعالیت نداشته است، اما همیشه جز دغدغه‌های رهبری بوده و ایشان می‌فرمایند که زنان باید حقوق خود را مطالبه کنند و نیازمندی‌های جامعه زنان را با قوانین برآورده کنند... متأسفانه

مصلحت‌اندیشی وجود داشته باشد و باید زمینه‌ای به وجود بیاید تا در این حوزه فکری مردم جامعه اقناع شوند تا یک رویکرد مشخصی در جمهوری اسلامی مطرح شود. باید رویکرد خود را به صورت مسئله محوری در سطح بین‌الملل منتقل کنیم. موضوع بسیار مهم بعدی این بود که ۶۰ درصد دانشجویان خوابگاهی هستند که مورد بی‌مهری قرار گرفته‌اند و باید در زمینه تسهیلاتی که به آن‌ها داده می‌شود، تجدید نظر شود و چون دانشجویان خوابگاهی بدنه جامعه را تشکیل می‌دهند باید توجه ویژه‌ای به آنان داشت. در نهایت گفته شد که طبق آخرین آمار جمعیت زنان سرپرست خانوار ۳ میلیون نفر است و پیگیری درستی برای حل مشکلات این افراد وجود ندارد و در این زمینه هم باید تدابیری در نظر گرفته شود.

بعد از صحبت‌های اساتید و دانشجویان دکتر خزعلی صحبت‌های خود را شروع کردند (ناگفته نماند که ایشان از ابتدای جلسه از تمامی نکاتی که گفته شد یادداشت برداری کردند و به تمام سؤالات پاسخ دادند که ذکر تمامی آن نکات در این مقاله نمی‌گنجد).

ایشان با اشاره به اینکه یکی از مشکلات جدی معاونت زنان و خانواده جو سیاست‌زده آن است و تشریفاتی بودن و قدرت اجرایی نداشتن مشکل بعدی است، اضافه کردند این معاونت می‌تواند در بعد